

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-18588/2023-ERU
Č. j. 18588-7/2023-ERU

V Ostravě dne 15. února 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-18588/2023-ERU, zahájeném dne 30. listopadu 2023 z moci úřední podle ust. § 90 a ust. § 88 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **Nezávislá energie s.r.o.**,
se sídlem č. p. 84, 751 44 Polkovice, IČO: 017 77 769,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021, a přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. listopadu 2022, dále obě znění zákona souhrnně jen jako „energetický zákon“, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost Nezávislá energie s.r.o., se sídlem č. p. 84, 751 44 Polkovice, IČO: 017 77 769 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona**, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 241734334 na obchod s plynem v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona vyúčtoval na základě Smlouvy o sdružených službách dodávky a odběru zemního plynu ze dne [REDAKCE] zákazníkovi paní [REDAKCE] pro její odběrné místo EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], dodávky plynu až dne 3. dubna 2023, a to vyúčtováním (faktura č. [REDAKCE]) za období od 30. března 2019 do 7. září 2021, ačkoliv měl povinnost je vyúčtovat

- za období od 19. září 2019 do 21. září 2020 po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (23. září 2020), nejpozději dne 23. září 2021,
- za období od 22. září 2020 do 7. září 2021 po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení (1. října 2021), nejpozději dne 3. října 2022.

II.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona účinného do 31. prosince 2021 se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

35 000 Kč (slovy: třicet pět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35423.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35423.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] V rámci šetření vedeného Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) pod sp. zn. 10276/2023-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení vyúčtoval zákazníkovi dodávky plynu za období od 30. března 2019 do 7. září 2021 až dne 3. dubna 2023 a je zde tedy podezření na porušení ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 30. listopadu 2023 vydal správní orgán příkaz č. j. 18588-3/2023-ERU (dále jen „příkaz“), který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona a výrokem II. uvedeného příkazu mu uložil pokutu ve výši 35 000 Kč.
- [3] Dne 7. prosince 2023 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Podáním odporu byl příkaz podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení pokračovalo.
- [4] Dne 12. prosince 2023 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 18588-5/2023-ERU, které mu bylo doručeno dne 22. prosince 2023 a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Účastník řízení svého práva využil a dne 3. ledna 2024 se vyjádřil a doložil své majetkové poměry.
- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona. Správní orgán proto přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [6] Účastník řízení byl držitelem licence na obchod s plynem č. 241734334 se zahájením výkonu licencované činnosti od 25. února 2017. Licence však zanikla uplynutím doby, na kterou byla udělena, a to ke dni 25. února 2022.
- [7] Účastník řízení dodával do odběrného místa EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], zákazníka paní [REDAKCE] (dále jen „zákazník“) plyn na základě Smlouvy o sdružených službách dodávky a odběru zemního plynu ze dne [REDAKCE].

- [8] V bodu 8.9. a) Obchodních podmínek, jež jsou součástí smlouvy o sdružených službách dodávky plynu uzavřené mezi účastníkem řízení a zákazníkem, je uvedeno, že „není-li ve Smlouvě sjednáno jinak, je Dodavatel povinen vystavit na základě příslušného Odečtu daňový doklad obsahující vyúčtování Ceny za předchozí zúčtovací období dle čl. 6.1. těchto OP a zúčtování záloh uhrazených zákazníkem v předchozím zúčtovacím období (Vyúčtování): Zákazníkovi s jedním odběrným místem do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl proveden Odečet tohoto odběrného místa“. Zúčtovacím obdobím se dle bodu 1.5. g) Obchodních podmínek rozumí „období mezi jednotlivými odečty, určené podle Smlouvy o připojení uzavřené mezi provozovatelem DS a Zákazníkem“. Správní orgán konstatuje, že odlišné ujednání ve smlouvě nebylo dohodnuto.
- [9] Podle výpisu z informačního systému držitele licence na činnosti operátora trhu - společnosti OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8, IČO: 264 63 318 (dále jen „operátor trhu“), byly dodávky plynu do odběrného místa zákazníka fakticky zahájeny dne 30. března 2019 a ukončeny dne 7. září 2021.
- [10] Operátor trhu poskytl na žádost Úřadu tabulku (založena pod č. j. 10276-8/2023-ERU), ze které mj. vyplývá, že účastník řízení měl k dispozici údaje z měření spotřeby plynu (z odečtů) v odběrném místě zákazníka od níže uvedených dnů. Ve vyjádření ze dne 20. června 2023 operátor trhu výslovně potvrdil, že tyto údaje byly okamžitě v den jejich přijetí v informačním systému předány a zpřístupněny účastníku řízení k vystavení vyúčtování za dodávky plynu.

Odečet za období		Datum zpřístupnění údajů účastníku řízení
od	do	
30. březen 2019	18. září 2019	23. září 2019
19. září 2019	21. září 2020	23. září 2020
22. září 2020	31. prosinec 2020	2. února 2021
1. leden 2021	7. září 2021	1. října 2021

- [11] Účastník řízení vystavil dne 3. dubna 2023 zákazníkovi fakturu č. [REDAKCE], kterou mu vyúčtoval dodávky plynu za období od 30. března 2019 do 7. září 2021 a požadoval uhrazení nedoplatku ve výši [REDAKCE] Kč. Následně (tj. dne 1. května 2023 a 3. května 2023) se zákazník snažil kontaktovat účastníka řízení s reklamací vyúčtování, avšak bezvýsledně.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [12] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [13] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [14] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. V mezidobí od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení byl novelizován jak zákon o odpovědnosti za přestupky, tak i energetický zákon, kdy nejnovější novely obou zákonů nabyly účinnosti dne 1. ledna 2024.
- [15] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky a jejich

novelizovaná znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla jednání spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [16] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že nesplní některou z povinností podle ust. § 11 odst. 1 až 4 energetického zákona.
- [17] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen (bezplatně) vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství.
- [18] Ust. § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona obsahuje zmocňovací ustanovení, na základě kterého Úřad stanoví vyhláškou rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství.
- [19] Podle ust. § 2 písm. a) vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen “vyhláška o vyúčtování“), se vyúčtováním rozumí vyhodnocení uskutečněných plateb za poskytnuté plnění a celkové výše platby za poskytnuté plnění, na základě kterého se provádí vyrovnání přeplatku nebo nedoplatku. Podle ust. § 2 písm. b) vyhlášky o vyúčtování se řádným vyúčtováním rozumí vyúčtování provedené za zúčtovací období.
- [20] Ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování stanovuje, že délka zúčtovacího období je zpravidla 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, pokud se smluvní strany nedohodnou na kratší délce zúčtovacího období.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [21] Správní orgán má za nesporné, že účastník řízení je právnickou osobou a v období od 25. února 2017 do 25. února 2022 byl držitelem licence na obchod s plynem č. 241734334.
- [22] Dále má správní orgán za nesporné, že účastník řízení vyúčtoval zákazníkovi dodávky plynu za období od 30. března 2019 do 7. září 2021 fakturou č. ██████████ ze dne 3. dubna 2023.
- [23] Správní orgán se nejprve zabýval možnou délkou zúčtovacího období a lhůty pro vystavení vyúčtování za dodávky plynu.
- [24] Energetický zákon ani vyhláška o vyúčtování ve svých zněních účinných do 31. prosince 2021 přímo nestanovili lhůty pro vystavení dokladu (vyúčtování), když pouze stanovovali povinnost dodávku vyúčtovat zpravidla za období 12 kalendářních měsíců. Správní orgán má však za to, že povinnost vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství je nutno chápat komplexně, tj. nejen v povinnosti vystavit samotné vyúčtování, ale rovněž dotčené vyúčtování vystavit stanovenou formou a v určené lhůtě. *Vyúčtovat znamená účetně vyřídít, zúčtovat za určitý časový úsek, a to stanovenou formou a v určených lhůtách* (srov. komentář k ust. § 11 odst. 1 ZDVIHAL, Zdeněk. *Energetický zákon: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-769-9).
- [25] Z ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona vyplývá povinnost držitele licence dodávku plynu „vyúčtovat“, tedy jedná se o určitou opakovanou činnost. Délka zúčtovacího období je dle ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování zpravidla 12 kalendářních měsíců, pokud se smluvní strany nedohodnou

na kratší délce zúčtovacího období, z čehož zároveň vyplývá předpoklad, že délka zúčtovacího období nebude delší.

- [26] V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by si smluvní strany výslovně dohodly kratší délku zúčtovacího období. V obchodních podmínkách si smluvní strany ohraničily zúčtovací období jednotlivými odečty provedenými provozovatelem distribuční soustavy, na základě kterých je účastník řízení povinen vystavit daňový doklad (vyúčtování) obsahující vyúčtování ceny za předchozí zúčtovací období a zúčtování záloh uhrazených zákazníkem v předchozím zúčtovacím období. Co se týče lhůty pro vystavení vyúčtování, tak se účastník řízení v obchodních podmínkách zavázal vystavit jej zákazníkovi s jedním odběrným místem do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl proveden odečet odběrného místa.
- [27] Ačkoliv energetický zákon ani vyhláška přímo nestanovily konkrétní lhůty, do kdy by měl obchodník poskytnout zákazníkovi doklad o vyúčtování dodávky plynu, tak dle racionálního právního výkladu právní povinnosti stanovené držiteli licence v ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona za současného užití ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování by mělo vyúčtování proběhnout jednou ročně v úzké časové vazbě na zúčtovací období v délce 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích (nedohodnou-li si smluvní strany kratší zúčtovací období). Pokud se tak nestalo, tak došlo k porušení ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona a lze uvažovat i o naplnění formálních znaků přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, a to zejména v případech, kdy obchodník nevyúčtuje dodávku vůbec, resp. provede vyúčtování více než rok po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu. V takovém případě je totiž zřejmé, že obchodník měl veškeré podklady pro to, aby vyúčtování provedl a doklad vystavil, přesto v prodlení byl minimálně další roční zúčtovací období, tj. vyúčtování jednoho zúčtovacího období neprovedl ani po skončení následujícího zúčtovacího období.
- [28] S povinností „vyúčtovat“ souvisí také otázka údajů, které jsou podkladem pro vyúčtování ze strany obchodníka. Správní orgán se proto tímto také dále zabýval.
- [29] Podle ust. § 97 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění účinném do 31. prosince 2022 (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s plynem“), předá provozovatel distribuční soustavy nejpozději do 12 hod. devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12 hod. šestého pracovního dne, plynárenského měsíce operátorovi trhu za předcházející plynárenský měsíc skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C nebo CM, u nichž nedošlo k ukončení poskytování služby distribuční soustavy, pokud u nich byl proveden a ověřen v předchozím plynárenském měsíci odečet plynu, datum odečtu plynu, třídu typového diagramu dodávky a hodnotu plánované roční spotřeby plynu.
- [30] Předáním skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků je nejen stanovena spotřeba plynu, ale zároveň je ohraničeno (fakticky ukončeno) zúčtovací období, které má být předmětem dalšího vyúčtování, z čehož plyne znak pravidelnosti vyúčtování vyplývající z objektivní reality fungování trhu i z právních předpisů.
- [31] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že údaje z měření spotřeby plynu za období
- od 30. března 2019 do 18. září 2019 potřebné k vyúčtování dodávky plynu a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny dne 23. září 2019; účastník řízení vyúčtování za dotčené období vystavil až dne 3. dubna 2023, ač jej měl vystavit nejpozději dne 23. září 2020 (tj. do 1 roku od zpřístupnění údajů v systému operátora trhu),
  - od 19. září 2019 do 21. září 2020 potřebné k vyúčtování dodávky plynu a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny dne 23. září 2020; účastník řízení vyúčtování za dotčené období vystavil až dne 3. dubna 2023, ač jej měl vystavit nejpozději dne 23. září 2021 (tj. do 1 roku od zpřístupnění údajů v systému operátora trhu),
  - od 22. září 2020 do 7. září 2021 potřebné k vyúčtování dodávky plynu a souvisejících služeb měl účastník řízení v systému operátora trhu zpřístupněny dne 1. října 2021; účastník řízení vyúčtování za dotčené období vystavil až dne 3. dubna 2023, ač jej měl vystavit nejpozději dne 3. října 2022

(tj. do 1 roku od zpřístupnění údajů v systému operátora trhu s tím, že konec lhůty připadl na sobotu, a proto považuje správní orgán za poslední den lhůty nejbližší následující pracovní den).

- [32] Z uvedeného je tak zjevné, že účastník řízení byl v prodlení ve vyúčtování dodávek plynu ve vztahu k intervalu, v němž mělo být vyúčtování zpravidla provedeno, po dobu delší než jeden rok (tedy vyúčtování jednoho zúčtovacího období neprovedl ani po skončení následujícího zúčtovacího období).
- [33] Správní orgán má s ohledem na výše uvedené za to, že účastník řízení skutky uvedenými pod písm. b) a c) bodu [31] tohoto rozhodnutí, pro které bylo správní řízení zahájeno, porušil ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, neboť nevyúčtoval dodávky plynu a související službu v plynárenství řádně, když tak neučinil (vyúčtování neprovedl a doklad nevystavil) po dobu delší než jeden rok od zpřístupnění údajů pro vyúčtování v systému operátora trhu.
- [34] Pro úplnost správní orgán konstatuje, že skutkem uvedeným pod písm. a) bodu [31] tohoto rozhodnutí se blíže nezabýval, neboť pro tento nebylo zahájeno správní řízení z důvodu zániku odpovědnosti za případný přestupek ve smyslu ust. § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [35] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení porušil ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, když řádně (do jednoho roku od zpřístupnění údajů pro vyúčtování v systému operátora trhu) zákazníkovi nevyúčtoval dodávky plynu za dobu od 19. září 2019 do 21. září 2020, ač měl vyúčtování vystavit nejpozději dne 23. září 2021. Formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona tak byly naplněny dne 24. září 2021 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).
- [36] Správní orgán v rámci správního řízení dále prokázal, že účastník řízení porušil ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona, když řádně (do jednoho roku od zpřístupnění údajů pro vyúčtování v systému operátora trhu) zákazníkovi nevyúčtoval dodávky plynu za dobu od 22. září 2020 do 7. září 2021, ač měl vyúčtování vystavit nejpozději dne 3. října 2022. Formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona byly tak naplněny dne 4. října 2022 (tj. den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit).
- [37] Správní orgán se dále zabýval také otázkou naplnění materiální stránky u obou vytýkaných přestupků.
- [38] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.
- [39] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [40] Právo na řádné vyúčtování dodávky energií (seznámení se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky) lze považovat za jedno ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou energie (v daném případě

plynu). Uvedené vyplývá již ze samotného obsahu právního vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem, kdy dodavatel zajišťuje zákazníkovi dodávku a zákazník je povinen za tuto dodávku uhradit dohodnutou cenu.

- [41] Konkrétní společenská škodlivost jednání účastníka řízení pak spočívá především v tom, že zákazník neměl po nezanedbatelnou dobu po skončení zúčtovacích období (tj. 18 a 6 měsíců) možnost seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávek plynu, tudíž byl zákazník v nejistotě ohledně vyúčtování dodávek plynu – ohledně případného nedoplatku či přeplatku. Takové jednání dle správního orgánu zcela jistě poškozuje zájem na řádném fungování trhu s energiemi.
- [42] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedená jednání dosahují vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná (byť se jedná pouze o jednoho dotčeného zákazníka), neboť roční lhůtu k vystavení vyúčtování je třeba považovat za zcela krajní termín, ke kterému by se obchodníci za běžných okolností neměli ani přibližovat, a to i vzhledem k tomu, že smluvní strany si soukromoprávně dohodly lhůtu pro vystavení vyúčtování do 15. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl proveden odečet odběrného místa. Nadto správní orgán konstatuje, že s účinností od 1. ledna 2022 je v ust. § 16 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, již stanovena lhůta pro vyúčtování dodávek v délce 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění (nejčastěji ode dne odečtu).
- [43] S odkazem na výše uvedené správní orgán konstatuje, že byly naplněny také materiální stránky obou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [44] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tj. důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků nebo některého z nich ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků.
- [45] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právní povinnosti bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané mu energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.
- [46] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona a je za ně také odpovědný.

IV. VI. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [47] Účastník řízení v podaném odporu (přípis ze dne 7. prosince 2023) uvedl, že pokuta je pro něj v likvidační výši, kdy účastník řízení již druhým rokem nepodniká, nemá licenci a ani otevřenou provozovnu, výchovný účinek pokuty tedy nemůže vzniknout. Účastník řízení má za to, že se jedná o drobné administrativní opomenutí a Úřad neměl takto postupovat.
- [48] Účastník řízení ve vyjádření, které bylo Úřadu doručeno dne 3. ledna 2024, mj. uvedl, že správní orgán pochybil, když se nezajímal o jeho majetkové poměry a uložil pokutu v likvidační výši.

- [49] K uvedenému správní orgán sděluje, že ke skutečnosti, že účastník řízení již není držitelem licence, a tudíž ukládaný správní trest bude již velmi obtížně působit vůči účastníku řízení preventivně, přihlédl ve zrušeném příkazu, a to konkrétně v bodech [34] a [38] příkazu.
- [50] Správní orgán je toho názoru, že nelze bagatelizovat jednání účastníka řízení na pouhé administrativní opomenutí, jak se snaží účastník řízení činit. Účastník řízení byl v předmětném období držitelem licence na obchod s plynem, z čehož mu plynula řada práv i povinností - jednou z nich je i mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje. Správní orgán se tedy neztotožňuje s pohledem účastníka řízení na vzniklou situaci, naopak považuje opomenutí účastníka řízení za narušení jednoho ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou energie (plynu) a postup Úřadu tak zcela v souladu se zákony.
- [51] Správní orgán uvádí, že majetkové poměry účastníka řízení nebylo možné zjistit před vydáním příkazu, který může být dle ust. 150 odst. 1 správního řádu prvním úkonem v řízení, z listin veřejně dostupných (tj. založených ve sbírce listin ohledně účastníka řízení). S ohledem na právní formu účastníka řízení je v návaznosti na ust. § 42 písm. a) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřeneckých fondů, ve znění pozdějších předpisů, zřejmé, že je společností povinně zapisovanou do obchodního rejstříku. Podle ust. § 21a odst. 4 zákona o účetnictví zveřejňují účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku, účetní závěrku a výroční zprávu jejich uložení do sbírky listin nejpozději v době stanovené v odstavci 2 téhož ustanovení. Účastník řízení však tak v rozporu se zákonem nečiní, když ve sbírce listin účastníka řízení je naposledy zveřejněna účetní závěrka za rok 2016, a tedy není možné, vinou účastníka řízení, získat aktuální informace o jeho majetkových poměrech.
- [52] Co se týče tvrzené skutečnosti, že účastník řízení již druhým rokem nepodniká, tak z veřejného rejstříku je zřejmé, že účastník řízení je ke dni vydání tohoto rozhodnutí i nadále právnickou osobou zapsanou ve veřejném rejstříku s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“. Z žádné zjištěné skutečnosti nevyplývá, že by účastník řízení nevykonával podnikatelskou činnost, a to i s ohledem na to, že účastník řízení vystavil dne 3. dubna 2023 vyúčtování dodávek plynu zákazníkovi.
- [53] K potencionální likvidační výši pokuty se správní orgán vyjádřil již ve zrušeném příkazu a vyjádří se k ní i v následující části rozhodnutí.

V. Uložení správního trestu

- [54] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat přestupků.
- [55] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [56] Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. V daném případě je nutno zohlednit, že účastníku řízení byla příkazem Úřadu ze dne 28. února 2023, č. j. 01916-4/2023-ERU, který nabyl právní moci dne 9. března 2023, uložena úhrnná pokuta ve výši 25 000 Kč za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2022 (dále jen „energetický zákon účinný do 31. prosince 2022“). Vzhledem k tomu,

že účastník řízení spáchal přestupky v nyní posuzované věci ještě před tím, než byl pravomocně potrestán za jiná protiprávní jednání uvedená ve výše uvedeném příkazu, uplatní se absorpční zásada.

- [57] Správní orgán tedy dále postupoval tak, že správní řízení sp. zn. OSR-01916/2023-ERU posuzoval ve spojení s nyní vedeným správním řízením, jako by se jednalo o jedno společné řízení a posuzoval, který ze spáchaných přestupků je nejpřísněji trestný, potažmo nejzávažnější.
- [58] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona (účinného do 31. prosince 2021) lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [59] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. c) energetického zákona (účinného do 30. listopadu 2022) i energetického zákona účinného do 31. prosince 2022 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč.
- [60] Všechny čtyři přestupky mají stejnou právní kvalifikaci, tedy i horní hranice sazeb pokut jsou stejné (v mezidobí došlo pouze ke změně číslování). Správní orgán proto přistoupil k posouzení, který z přestupků je nejzávažnější. Za nejzávažnější považuje správní orgán přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, o němž je nyní rozhodováno výrokem I. písm. a) tohoto rozhodnutí, tj. protiprávní jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi, kterému účastník řízení v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona vyúčtoval dodávky plynu až dne 3. dubna 2023, ačkoliv měl povinnost je vyúčtovat po zpřístupnění odečtu z měřicího zařízení, nejpozději dne 23. září 2021, a to s ohledem na nejdelší dobu prodlení účastníka řízení s vyúčtováním dodávky plynu. Správní orgán s ohledem na zásadu absorpce následně uložil správní trest (pokutu) podle ustanovení vztahujícího se právě na tento přestupek.
- [61] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), b) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele, resp. k jeho majetkovým poměrům.
- [62] Přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil porušením ust. § 11 odst. 1 písm. f) téhož zákona tím, že neprovedl řádně vyúčtování dodávky plynu, považuje správní orgán za velmi závažné, neboť právo zákazníka na vyúčtování dodávky (tj. seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky) lze považovat za jedno ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou plynu. Nelze akceptovat situaci, kdy dodavatel inkasuje od zákazníka zálohy na dodávanou komoditu, aniž by mu tuto dodávku řádně vyúčtoval poté, co mu byly v systému operátora trhu zpřístupněny údaje z měření spotřeby plynu.
- [63] Jako okolnost snižující závažnost přestupku správní orgán hodnotí to, že se jednalo o nedoplatek, tedy účastník řízení nezadržoval zákazníkovi peníze (přeplatky), ač nedoplatek je souhrnem tří zúčtovacích období. Naopak jako okolnost zvyšující závažnost hodnotí délku doby, po kterou byl účastník řízení v prodlení s vystavením vyúčtování zákazníkovi, tj. více jak 18 měsíců.
- [64] Skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími třemi přestupky, hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.
- [65] Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že účastník řízení již není od 26. února 2022 držitelem licence na obchod s plynem, kterou pozbyl uplynutím doby, na kterou mu byla udělena.
- [66] Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci

represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

- [67] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí.
- [68] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [69] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [70] Účastník řízení v rámci správního řízení využil možnosti doložit své aktuální majetkové poměry a předložil Úřadu mj. Priznání k dani z příjmů právnických osob za období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 a Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2022, ze kterého správní orgán zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodej zboží ve výši ██████████ Kč (v předchozím účetním období ██████████ Kč) a výsledku hospodaření za účetní období ve výši ██████████ Kč (v předchozím účetním období ██████████ Kč), přičemž čistý obrat za účetní období činil ██████████ Kč (v předchozím účetním období ██████████ Kč).
- [71] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58). Z účastníkem řízení doloženého výkazu zisku a ztráty a rozvahy nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty stalo jediným smyslem zbylé podnikatelské činnosti účastníka řízení splácení této pokuty. Stejně tak nelze učinit jednoznačný závěr ohledně případné zadluženosti účastníka řízení, nicméně i pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím ukládaným v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351). Uloženou pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty (konkrétně 0,23 %), tedy nelze považovat za likvidační.
- [72] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se zákonnými hledisky individualizovanou pokutu považuje úhrnnou pokutu ve výši 60 000 Kč. Zároveň je třeba zohlednit, že v souladu se zásadou absorpce je nutno od této pokuty, která zohledňuje všechny relevantní spáchané přestupky (tj. přestupky, které měly být projednány ve společném řízení), odečíst částku již uložené pokuty (tj. pokuty za přestupky, o nichž již bylo rozhodnuto, aniž by byly projednány ve společném řízení) - tedy od částky 60 000 Kč je nutné odečíst úhrnnou pokutu ve výši 25 000 Kč uloženou účastníku řízení příkazem Úřadu ze dne 28. února 2023, č. j. 01916-4/2023-ERU. Účastníku řízení je proto tímto rozhodnutím uložena úhrnná pokuta ve výši

35 000 Kč. Z podkladů, které účastník řízení zaslal Úřadu v průběhu správního řízení, správní orgán neseznal důvody pro změnu (snížení) výše pokuty.

- [73] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení přitěžujících okolností, konkrétně, že se účastník řízení projednávaného přestupku dopustil v souběhu s dalšími přestupky, polehčujících okolností, majetkových poměrů a s ohledem na zásadu absorpce stanovil tedy správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 30. listopadu 2023, č. j. 18588-3/2023-ERU, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Výši takto stanovené pokuty ovlivnila i skutečnost, že účastník řízení již není držitelem licence na obchod s plynem, tudíž správní trest ukládaný účastníku řízení již velmi obtížně bude působit vůči účastníku řízení represivně.
- [74] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [75] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [76] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vanda Míková
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost Nezávislá energie s.r.o.